

νως δι' αὐτήν, τὰς εἰσήγαγον εἰς τὸ χάσμα, διπερ ἄφινεν ἡ θύρα ἐπὶ τοῦ πατώματος, ἔκλεισα τοὺς ὄφθαλμούς μου καὶ ἀπεκοιμήθην κᾶπως ἥσυχος!

Ἐν αὐτοῖς ἥμέρᾳ ἐπρόκειτο νὰ ἀποφασίσῃ τὴν τύχην μου.

Χωρὶς νὰ περιαυτολογῷ ἡ Ἰουλία (οὕτως ὑπεγράψη ἐν τῇ πρός με ἀπαντήσει τῆς) ἐδέχθη τὸν πρὸς αὐτήν προσφερόμενον θερμὸν ἔρωτά μου μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι θὰ μὲ ἄγα πέσῃ καὶ αὐτὴ μίαν ἥμέραν, ἢν ἐκ τῶν πραγμάτων πεισθῇ, ὅτι ὁ ἔρως μου εἶναι πράγματι εἰδικρινῆς ἔληγε δὲ πὸ χαριτωμένον καὶ εὐωδιάζον ἐπιστόλιόν της διὰ τῶν ἀκολούθων γραμμῶν:

«Ἡ ἀγωνία ὑφ' ἡς κατέχομαι ἀπὸ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἀνέγνωσα τὰς ὀλίγας ἀλλὰ τρυφερὰς γραμμάς σας, δὲν περιγράφεται ἐλπίζω ὅτι καὶ διὰ τῶν ἔργων θὰ μοὶ ἀποδείξητε ὅτι εἰδικρινῶς μὲ ἥγαπνατε».

Ἐλπίζε καὶ εὔτύχει

Ἰουλία.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐν τούτοις διεδέχοντο ἡ μία τὴν ἀλλην διερχόμεναι διὰ τῆς χασμάδος, τὰς δὲ ἐπιστολὰς διεδέχθησαν οἱ διάλογοι καὶ πάντοτε εἰς μέσας νύκτας διὰ τῆς χασμάδος, πλησίον τῆς δόποιας ἀμφότεροι εἶχομεν στρώσει ἀπὸ ἔνα τάπτα καὶ ἐπὶ ὕδρας ὀλοκλήρους συνδιαλεγόμεθα, ἐπαναλαμβάνοντες πάντοτε τὰ τόσον τετριμένα, ἀλλὰ καὶ τόσον νέα λόγια τῆς ἥγαπτης.

Ἡθανόμην τὸν θερμότητα τῆς πνοῆς της πληπτούσαν τὰ χειλὸν μου καὶ ἐφρικίων ἐξ ἥδονῆς! χιλιάκις ὥρμησα διὰ τῶν ὅδοντων μου νὰ δαγκάσω, νὰ θραύσω τὴν θύραν. Πτικὲς σκληρῶς μᾶς ἔχωριζεν. Εἰς μάτην ἐπὶ ὕδρας ὀλοκλήρους μετὰ δακρύων καὶ σχέδον τρέμων τὴν πιρεκάλουν νὰ μοὶ ἀνοίξῃ. ἡ ἀκαμπτος, ἡ σκληρά, ἡ ἀμείλικτος ἐνδει τὴν ἥγωνίαν μου, ἀλλὰ δὲν συνεκινεῖτο! — Εἶναι ἀδύνατον, μοὶ ἔλεγεν, αὐτὸς τὸ δόποιον ζητεῖς — καὶ ἐγὼ μὴ ἀποκάμνων ἐπανελάμβανα τὰς παρακλήσεις μου.

Ἡ τοιαύτη θέσις μου μοὶ ἀνεπώλει τοὺς ἀμιμῆτους αὐτοὺς στίχους τοῦ Πέρσου ποιητοῦ: «Τόσον πληδίον της, ἀλλὰ καὶ τόσον μακράν της, ὡς ἡ κάμπλος ἡ φερουσα ἀσκούς ὕδατος ἐν τῇ ἔρημῳ καὶ θνήσκουσα τῆς δεῖψης!»

Καὶ ἀληθῶς ἀπέθυνσκον τῆς δεῖψης.

Ἐν τούτοις μὲ δῆλας τὰς ἐπιμόνους ἀρνήσεις της δὲν ἀπολπίσθην μία κρυφὰ προαισθησίς μοὶ ἔλεγε πάντοτε ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ συγκατανεύσῃ, καὶ ἡ θύρα θὰ ἀνοιχθῇ. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὴν ἥγαπων ἀληθῶς καὶ ἐφλεγόμην δι' ἓν φίλημά της, διὰ μίαν ἔστω περίπτερην της, ἐπεθύμουν νὰ μοὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, διότι ἐνόμιζα ὅτι αὐτὸς ἡτο τὸ μόνον δεῖγμα τῆς πρὸς ἐμὲ ἥγαπτης της· ἐπόθουν θιστας, ἀλλ' εἰς μάτην.

Οἱ διάλογοι ἐν τούτοις ἔξηκολούθουν ἀνὰ πᾶντας νύκτα καὶ παρὰ τοῦ ιδίου στόματός της ἥκουσα τὴν ιστορίαν της.

Μοὶ διηγήθη ὅτι εἶχε μυτέρα καὶ ἀδελφὴν ἐν Σμύρνῃ, ὅτι ἡτο ὄρφανὴ πατρός, ὅτι ἐν ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου του ὁ πατήρ της ἀπώλεσε τὴν περιουσίαν των, ἀνερ-

χομένην εἰς ἔξηκοντα χιλιάδας δραχμῶν, διτὶ ἡ μόνη περιουσία ἣν εἶχον ἥδη, μόλις καὶ μετὰ βίας ἥρκει πρὸς συντήρησίν των, καὶ ὅτι ἐταξιδεύεσθε χάριν τῆς ὑγείας της. Ἀν δὲ μοὶ ἔλεγε τὴν ἀληθειαν, μόνος ὁ Θεός καὶ αὐτὴ τὸ ἔγνωριζεν ἐγώ τὴν ἥκουσαν καὶ κατ' ἀνάγκην ἐπίστευα εἰς τοὺς λόγους της. Επὶ πλέον δὲ μοὶ ὀρκίσθη διτὶ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν ἔγνωριζε τί ἔστιν ἔρως! καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ καὶ εἰς αὐτὸν ἥθελε νὰ τὴν πιστεύσω, διότι οὐδέποτε ἐψεύδετο.

Ἐν τούτοις ὁ πρὸς αὐτὴν ἔρως μου ἥμέρᾳ τῇ ἥμέρᾳ οὐχίσανε σὺν τῷ θαυμασμῷ μου διὰ τὴν τόσην αὐστηρότητα της.

Ωμίλει μετὰ χάριτος καὶ γλυκύτηπος καὶ ἐφαίνετο διτὶ εἶχε ἀρκετὸν πνεῦμα καὶ πολλὴν λεπτότητα εἰς τοὺς τρόπους της, ἐκτὸς δὲ τούτου ἐδείκνυεν διτὶ ἡτο ἐπιμεμερμένης ἀνατροφῆς κόρη.

Νέος καὶ ἀγαμός ἐγώ ἐνεθουσιάσθην τόσον ἐκ τῆς καλλονῆς καὶ τῶν προτερομάτων της, ὥστε ἐσχεδίασα (ἀφοῦ πρῶτον ἔχετάσθω περὶ ὅσων μὲ διεβεβαίου) νὰ τὴν νυμφευθῶ, καὶ θὰ τὸ ἔπραττον τότε, ἀν αἴφνις τὰ σχέδια μου δὲν μοὶ ἀνέτρεπε τὸ ἔξης ἐπεισόδιον:

Μίαν ἥμέραν εἰσῆλθον ἐν τῷ δωματίῳ μου χωρὶς ἡ Ἰουλία νὰ μὲ ἐνοηθῇ, διτὶ ἡ 5 μ. μ. ὥρα, καθ' ἣν ἐσύνηθιζε νὰ ἀναγινώσκῃ ἡ μᾶλλον νὰ μουρμουρίζῃ, διτὸν αἴφνις ἀντὶ τῆς συνήθους ἀναγνώσεως ἀκούω ἐν τῷ δωματίῳ της νέαν τινὰ φωνῶν· ἐντείνω τὸ οὖς μου μετὰ προσοχῆς καὶ διακρίνω διτὶ ἡ νέα αὐτὴ φωνὴ ἡτο ἀνδρικὴ! . . .

«Μιολογῶ διτὶ τὸ αἷμα ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, οἱ ὄφθαλμοι μου ἐσκοτίσθησαν, ἡ ὄργη καὶ τὸ αἰσθητα τοῦ ἡ γά μου, τοσοῦτον ἀδικουμένου, μὲ κατέστησαν παράφρονα. Ἀπάτην τοιαύτην οὐδὲ τὴν ὠνειρεύσμην κάν.

«Ἄ! εἶναι ἀδύνατον! ὑπετραύδισα κατ' ἐμαυτόν.

«Ἐντείνω τὴν προσοχήν μου καὶ πάλιν, στηρίζω τὴν πυρέσσουσαν κεφαλήν μου ἐπὶ τῆς ξυλίνης θύρας, ητὶς ἐπὶ τόσας νύκτας ἥκουσε τοὺς ὄρκους της καὶ ἀκούω καθαρώτατα τὸν ἀκόλουθον διάλογον:

— Μὲ ἥγαπᾶς, Ἰουλία μου, μὲ ἥγαπᾶς; ὡς ἐπανέλαβε το καὶ πάλιν, μένω ἐδῶ γονυκλίνης πρὸ τῶν ποδῶν σου διὰ νὰ σὲ ἀκούω!

— Ἀμφιβάλης ἀκόμη Φριδερίκη μου — ἔλεγεν ἐκείνη μετὰ τρεμούσης φωνῆς — ἀλλ' εἰπέ μοι, τί θέλεις νὰ πράξω διτὶ νὰ πεισθῇς διτὶ σὲ λατρεύω; θέλεις σπαράσσουσαν τὴν καρδίαν μου ἐνώπιον σου, ιδού τὸ στῆθος μου, σχίσεις αὐτὸς καὶ ἐρεύνησον τὴν πτωχήν αὐτὴν καρδίαν . . .

Δὲν ἥδυνάμην ἐπὶ πλέον νὰ κρατηῶ.

— Φρίκη! αἰσχος! φωνάζω μὲ δῆλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων μου! ἀρπάζω τὸ περιστροφόν μου καὶ δρῦμω εἰς τὸ δωματίον τῆς Ἰουλίας μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐκδικηθῶ τὴν τοσοῦτον οἰκτρῶς ἔξαπατῶσαν με. Δὲν πλατήθην ἐν τῷ δωματίῳ τῆς Ἰουλίας εύρισκετο εἰς νέος καὶ ὥραιος! Ἐπὶ τῇ θέᾳ μου καὶ τῇ φοβερᾷ στάσει μου ἀμφότεροι ἥγερθησαν ἐντρο-

μοι, οἱ ὄφθαλμοι των περιδεῶς ἡσένιζον πότε τοὺς ιδικοὺς μου καὶ γέρτε τὸ ἀπαστράπτον εἰς χειράς μου περιστροφόν.

Πρώτη ἥγερθη ἡ Ἰουλία καὶ πλησιάζουσα μὲ ἡπίως.

— Τί συνέγη κύριε Τ. . . μοὶ εἶπε τρέμουσα σχεδόν καὶ κάτωχρος.

— Σεῖς πλειότερον παντὸς δᾶλου τὸ γνωρίζετε δεσποσύνη! Μάθετε διτὶ ἀτιμωρητεὶ δὲν παίζουν μὲ τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἀλλών! Ἐγώ αὐτός, ναι ἐγώ αὐτός πρὸ διλίγου σᾶς ἥκουσα...

Καὶ ταῦτα λέγων τοὺς ἐθεώρουν ὡς μανύμενος,

· · · Ο Φριδερίκος δρθιος, ωχοός, ἀκίνητος ὡς ἀγαλμα, μὲ ἔβλεπε καὶ μὲ ἥκουεν ὡς νὰ εἶχε πρὸ αὐτοῦ τρελλόν!

— Ἐννοῶ κύριε Τ. ἐννοῶ κάλλιστα τὰς ὑποψίας σας, ὑπέλαβεν ἡ Ἰουλία, πᾶλιν μάθετε διτὶ μᾶς διεκόψατε τὴν δοκιμὴν τοῦ δράματος, τὸ δοποῖον ἀπόψης θὰ διδάξωμεν ἐν τῷ θεάτρῳ. Καὶ ἐγέλασε.

— Πῶς; τὴν δοκιμὴν τοῦ δράματος;

— Μάλιστα ιδού αὐτό εἶναι ἀληθὲς ἀριστοτέχνημα, σᾶς τὸ συνιστῶ. Καὶ μοὶ ὑπέδειξεν ἀκριβῶς τὴν σελίδα ἐν ἡ ἀνέγνωσα τὸν διάλογον, δην πρὸ διλίγου ἥκουσα.

— Εἰσθε ἡθοποιός, ὑπετραύδισα.

— Βεβαίως! Τὸ ἀγνοεῖτε, φίλε μου, διότι σᾶς τὸ ἀπέκρυψα καὶ ἔχετε δίκαιον . . . Τὴν ἐσπέραν ταύτην θὰ κάμψωμεν ἔναρξιν τῶν παραστάσεων· ἐγώ τὸ ἐπάγγελμά μου τὸ ἐφύλαττον μυστικόν διὰ νὰ ἴω τὴν ἐντύπωσίν σας, διτὸν αἰφνιδίως θὰ μὲ ἔβλεπατε ἐπὶ σκηνῆς. Ἡδη σᾶς παρουσίας τὸν κύριον Σ. συνάδελφόν μου καὶ ἐραστήν μου ἐν τῷ ἐσπερινῷ δράματι.

· · · Εκαμα μίαν ὑπόκλισιν εἰς τὸν κύριον Σ. καὶ κατισχυμένος, κάτωχρος μὲ ταπεινωμένην τὴν κεφαλήν καὶ τὸ περιστροφόν αἴρων εἰς τὰς χειράς μου ἀνεχωρίσα, ζητῶν συγγνώμην διὰ τὴν διακοπήν τῆς δοκιμῆς.

— *

Τὸ ἐσπέρας ἐν τῷ θεάτρῳ, διτὶ εἶδον τὸν Φριδερίκον γονυκλινῆ πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Ἰουλίας, ἐπαναλαμβάνοντα τὸ μέρος ἐκεῖνο, διπερ τόσον μὲ κατετάραξε, χωρὶς νὰ τὸ θέλω ἐκάγχασα σπασμωδικῶς!

· · · Η Ἰουλία ἀπὸ τῆς σκηνῆς βλέπουσά με δὲν ἥδυνήθη νὰ ἀποκρύψῃ τὸν γέλωτα.

· · · Ο κύριος διευθυντῆς τῆς ἀστυνομίας μὲ τένεισε βλοσιρῶς ὡς ἀγροΐκον, οἱ δὲ ἀκροαταὶ μὲ ἔβλεπαν οἱ μὲν ὡς ἀνότον οἱ δὲ ὡς ἀναίσθητον. Ἡγάδουν τί μοὶ ἐνεθύμιζεν δι τιάλογος ἐκεῖνος.

· · · Εν τούτοις μετὰ τὴν θεατρικὴν περίοδον ἡ Ἰουλία ἐγένετο σύζυγός μου.

· · · Ζέκυνθος; 1891. Δ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

· · · Αἱ θλίψεις δὲν διαιωρίζονται· ἀργά ἡ γρήγορα πρέπει νὰ τελειώσουν, διότι ἡ καρδία τοῦ ἀθρώπου εἶναι πεπερασμένη. Εἶναι καὶ τοῦτο μία ἀπὸ τὰς ἀθλιότητάς μας· δὲν εἰμεθα ἰκαροὶ οὐτε δυστυχεῖς νὰ εἰμεθα ἐπὶ πολὺν καιρόν.

· · · Σατωρειάνδος.